

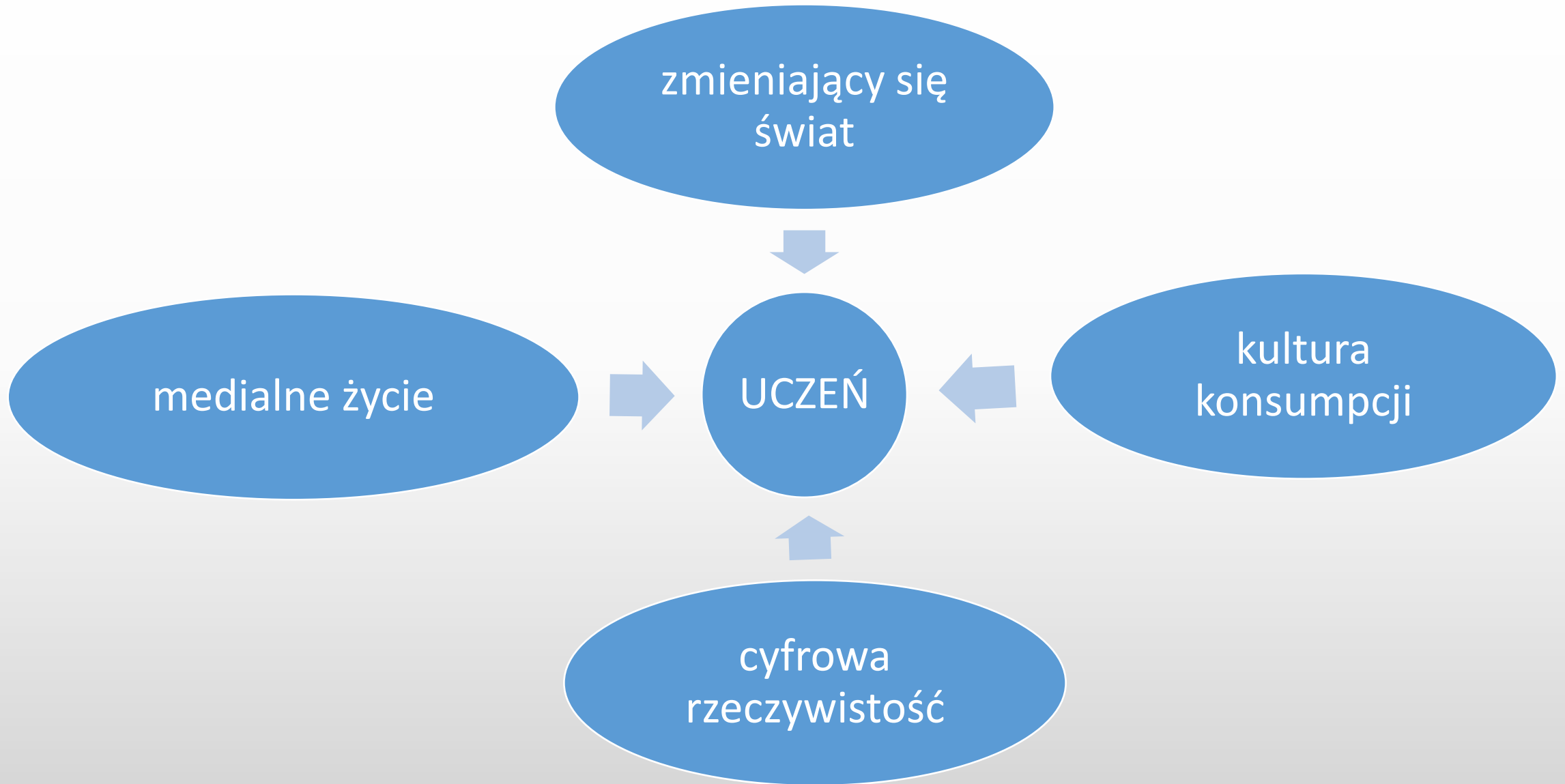
Uczeń w centrum uwagi. Czy tylko nauczyciela?

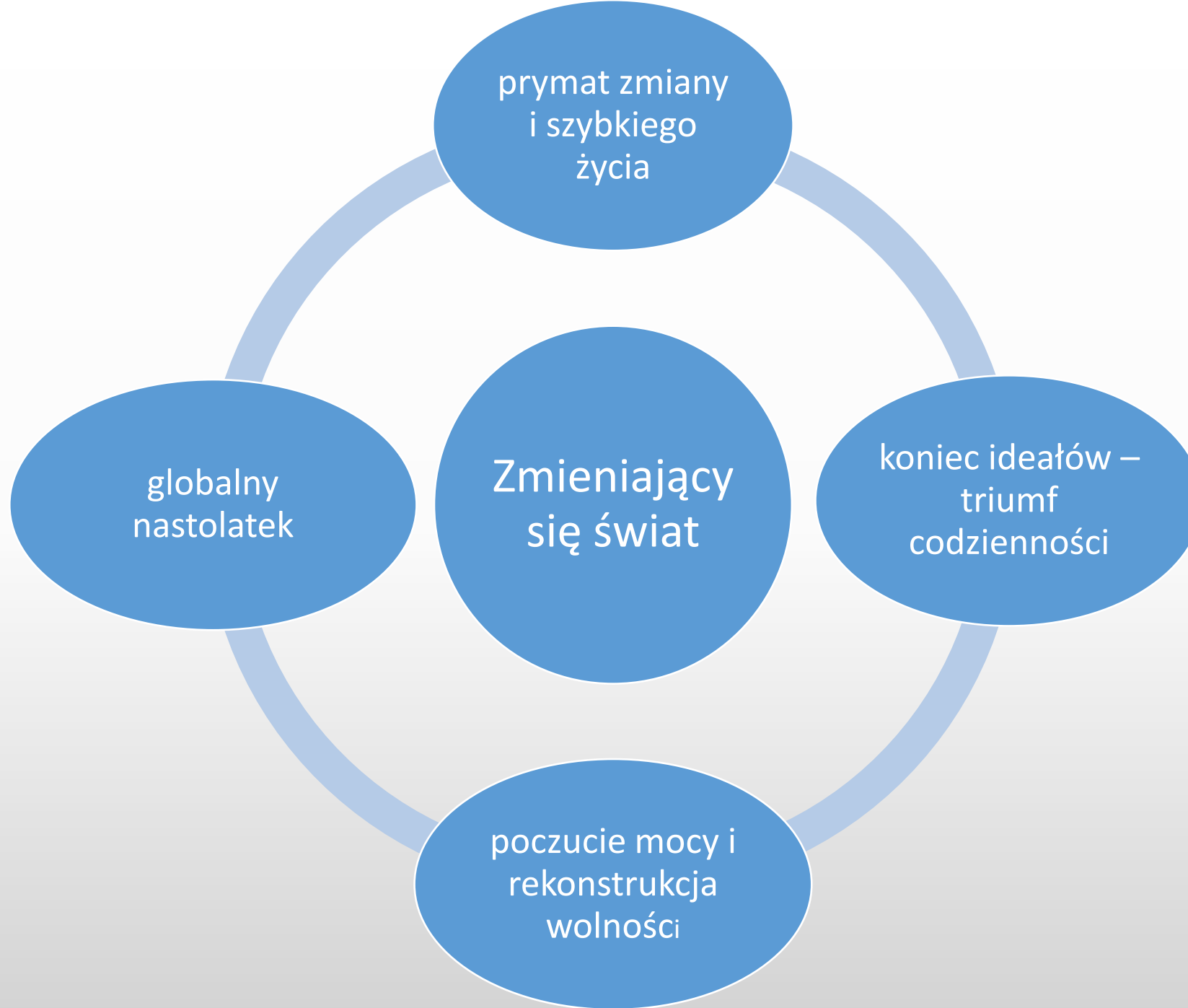
Barbara Dudel

Wydział Pedagogiki i Psychologii

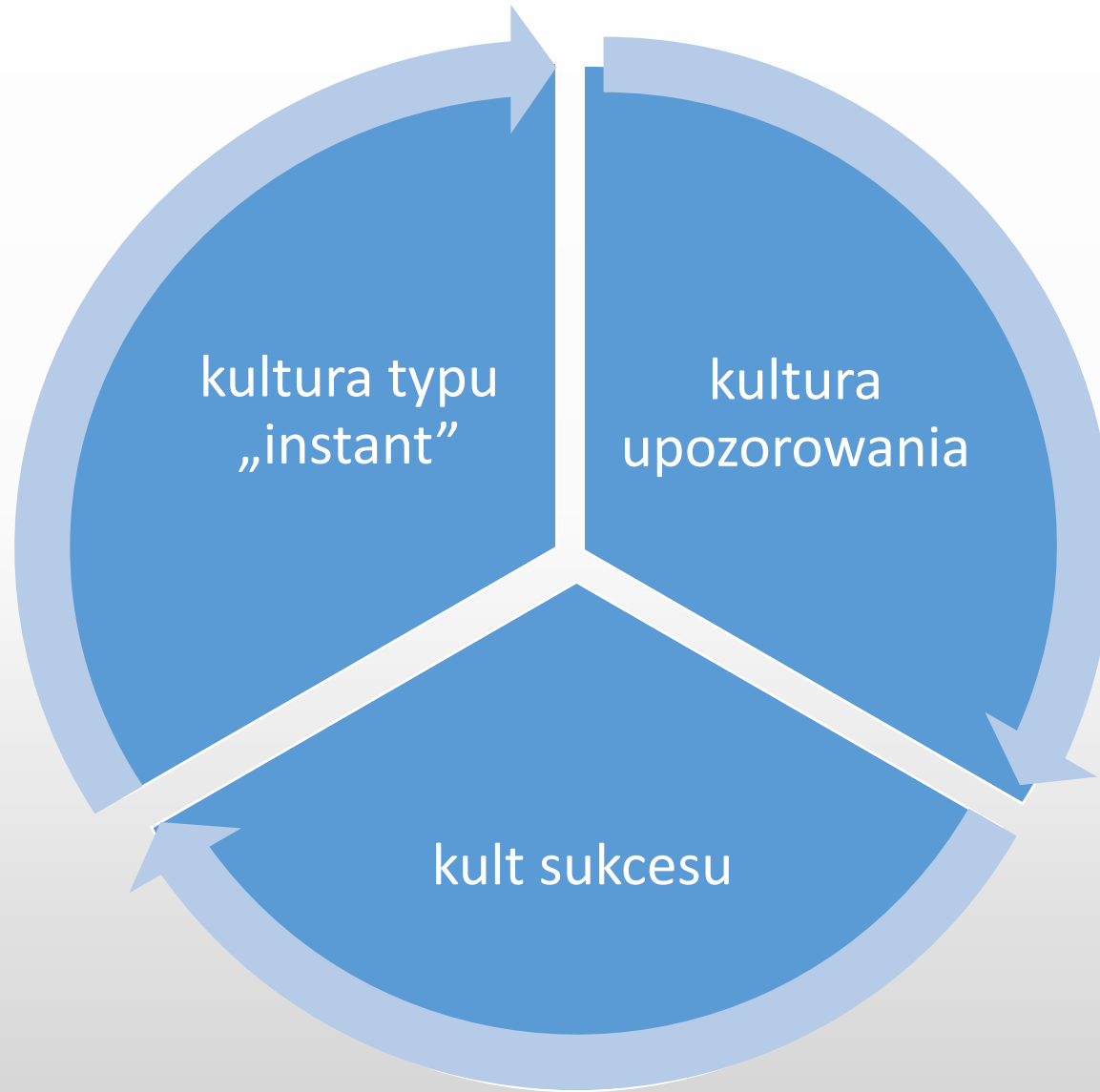
Uniwersytet w Białymstoku

wybrane czynniki budujące kontekst życia młodego człowieka

kultura konsumpcji

medialne życie

współczesne pokolenie żyje w tak zwanym „technopolu” czyli swoistym tryumfie techniki nad kulturą

Homo sapiens przekształca się w *homo videns*, aczkolwiek wiedzieć - nie znaczy wiedzieć

język mediów staje się jednym z najważniejszych języków opisu rzeczywistości

zachowania migracyjne publiczności medialnej przemieszczającej się dowolnie w poszukiwaniu pożądanej rozrywki

Cyfrowy tubylec

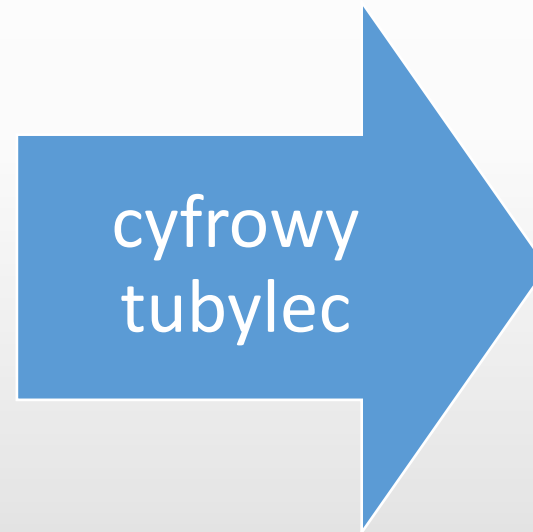
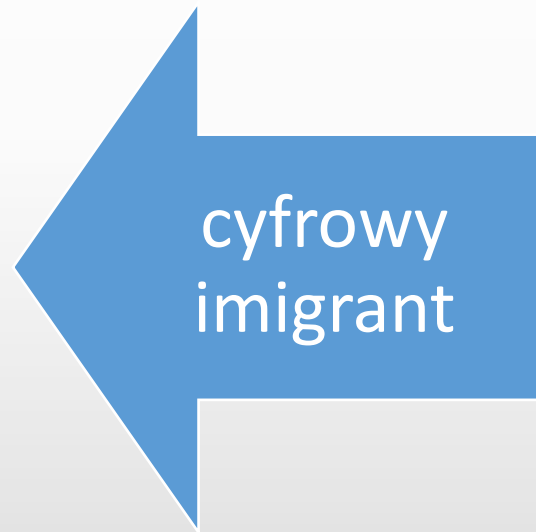
to osoba dla której Internet, gry komputerowe, telefony komórkowe są środowiskiem naturalnym (30% nastolatków jest on-line w sieci niezależnie od miejsca pobytu, 93,4% codziennie korzysta z Internetu)

młody użytkownik Internetu, ma-jący dostęp do coraz większej ilości informacji, rozumie i wie coraz mniej

jego wie-dza staje się wyrywkowa i powierzchowna, pozbawiona błyskotliwości i znajomości szerszego kontekstu

ma poważny problem ze skupieniem uwagi na tradycyjnych linearnych podręcznikach, z wielką ła-twością przyswaja tekst podany w formie krótkich, jednozdaniowych ko-munikatów

uczy rodziców posługiwania się komputerem, korzystania z Internetu
- odwró-cenie ról

Nauczyciel – cyfrowy imigrant	Uczeń – cyfrowy tubylec
Potrafi wyobrażać sobie i rozumieć treść długiego, linearnego tekstu czytanego z książki.	Ma problemy ze zrozumieniem długiego i skomplikowanego tekstu.
Lepiej rozumie tekst drukowany.	Z powodzeniem czyta z małego ekranu.
Przedkłada tekst nad obraz i dźwięk.	Przedkłada obraz i dźwięk nad tekst.
Preferuje linearne myślenie i szeregowie przetwarzanie informacji.	Preferuje swobodny (hipertekstowy i hipermedialny) dostęp i równoległe przetwarzanie informacji.
Preferuje cierpliwość, systematyczność i oczekiwanie skumulowanych, odroczonej rezultatów.	Preferuje akcydentalne, krótkotrwałe uczenie się, eksperymentowanie, wielozadaniowość, oczekuje szybkich efektów.
Wykorzystuje podstawowe, standardowe funkcje posiadanych urządzeń mobilnych analogiczne do tradycyjnych. Traktuje nowe technologie nieufnie.	Odkrywa wszystkie funkcje posiadanych urządzeń, wymyśla ich nowe zastosowania. Traktuje nowe technologie kreatywnie, ufnie. Posiadane urządzenia mobilne uważa za przedmioty bardzo osobiste.

Trendy w edukacji

Trend wchodzący do edukacji	Trend odchodzący z edukacji
Osoba ucząca się w centrum procesu edukacji.	Treść w centrum procesu edukacji.
Korzystanie z internetu, aby zdobyć szeroką, pluralistyczną perspektywę dla danego zagadnienia.	Korzystanie z jednego podręcznika, aby uczyć przedmiotu.
Porażki i błędy jako część składowa procesu uczenia się.	Perfekcja jest wprost i niebezpośrednio oczekiwana zarówno od nauczycieli, jak i od uczniów.
Zróżnicowany i spersonalizowany program nauczania.	Jeden program nauczania taki sam dla wszystkich.
Bieżąca ocena formatywna dla i przez uczniów, aby zintensyfikować uczenie się.	Podsumowująca ocena w celu rozliczania nauczycieli i szkół.
Uczenie się jako proces wielosensoryczny, praktyczny, autentyczny i mający znaczenie.	Uczenie się zazwyczaj utożsamiane z pracą umysłową i zdaniem uczniów często nie ma znaczenia praktycznego.
Uczniowie zarówno produkują, jak i konsumują treści.	Uczniowie spędzają najwięcej czasu, konsumując treści stworzone przez innych.
Uczniowie wykazują się podczas lekcji większą aktywnością (mówią i robią) niż nauczyciel.	Większość prac podczas lekcji wykonują nauczyciele.
Technologie są dobrze zintegrowane z programem nauczania.	Technologie są dodatkiem do programu nauczania.

Kilka konstatacji

- analfabetami w XXI wieku nie będą ci, którzy nie potrafią czytać i pisać, ale ci, którzy nie potrafią uczyć się, oduczać i uczyć ponownie (Toffler, 1980),
- tak naprawdę liczy się teraz nie to, co wiemy, ale to, jak poruszamy się w cyfrowym świecie, i to, co potrafimy zrobić z informacjami, które znajdujemy (Tapscott, 2010),
- obecnie bardzo istotne jest także to, jak szybko potrafimy się uczyć. Jeżeli wiemy, czego i jak się uczyć oraz potrafimy dotrzeć do informacji szybciej od innych – zajdziemy dalej w życiu (Kiyosaki, 2013).

Nauczanie, wychowanie – w którą stronę?

1. Świadome **dążenie do zablokowania** istniejących trendów kulturowych, w imię uznanych tradycyjnych wartości kulturowych?
2. **Bezrefleksyjne dryfowanie** wraz z szybko zmieniającą się kulturą?
3. **Akceptacja euforii** supermarketu i bezkrytyczne „klikanie” w rzeczywistość tak, jak gdyby to była strona z Internetu?
4. **Negocjacja z młodzieżą** kształtu rzeczywistości, w której wspólnie żyjemy, a w szczególności kształtowanie w młodzieży nawyku świadomego podejmowania wyborów odnośnie do kształtu własnego „ja”?

Literatura:

Gerstein J., Stare i nowe trendy w edukacji, 2014, <http://www.edunews.pl/system-edukacji/przyszłość> [dostęp: 5.02. 2017].

Hojnacki L., *Pokolenie m-learningu - nowe wyzwanie dla szkoły*, „E-mentor”, nr 1(13), 2006.

Kiyosaki, R. (2013). Learn or Die. <http://www.richdad.com/Resources/Rich-Dad-Financial-Education-Blog/February-2013/learn-or-die.aspx> [dostęp: 20.04.2014].

Majewska-Pyrkosz E., *Multibook – nowe narzędzie nauczyciela i ucznia na pierwszym etapie edukacji. Potencjał nowoczesnych technologii w opinii nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej* [w:] M. Tanaś, S. Galanciak (red.), *Cyberprzestrzeń – człowiek – edukacja*, t. 1, Kraków 2015.

Melosik Z., Kultura popularna jako czynnik socjalizacji [w:] Z. Kwieciński, B. Śliwerski (red.) *Pedagogika. Podręcznik akademicki*, Warszawa 2003.

Morbitzer J., *Refleksje pedagogiczne na temat intelektualnej kondycji cyfrowych tubylców*, „Psychologia Wychowawcza” nr 5 2014.

Spitzer M., *Cyfrowa demencja. W jaki sposób pozbawiamy rozumu siebie i swoje dzieci*, Słupsk 2013.

Tapscott D., *Cyfrowa dorosłość. Jak pokolenie sieci zmienia świat*, Warszawa 2010.

Toffler A., *Trzecia fala*, Warszawa 1980.

Dziękuję za uwagę.